Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BANQUE INDOCHINOISE

Một năm.	6 $ 00	6 $ 80	6 $ 80	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00	
Các lăng về							
Cho công-chức	»	»	5.00	5.00	5.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.50	3.20	3.30	6.00	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.75	1.60	1.65	3.00	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.60	0.55	0.55	1.00	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 bis, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : [illegible]
Directeur : [illegible]
Rédacteur en chef : [illegible]
Administrateur délégué : [illegible]

Adresse télégraphique :
TRUNG BAC-TAN-VAN HANOI
TELEPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.

Une seule insertion.	0 $ 20 le c/m
Par contrat annuel	
Par centimètre et par insertion.	0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page.	2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales.	1 $ 50 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái vấn-đề giáo-dục ở nước ta bây giờ

V

Còn sự dạy quốc-văn ở các trường Pháp-Việt bây giờ thì thật là sơ sài quá. Tiếng rằng có dạy quốc-văn mà mỗi tuần lễ chỉ dạy được một giờ, hạch lên lớp, thì tốt-nghiệp đều không kể tới cái nốt quốc-văn, cái công học quốc-văn siêng hay lười, cái sức học quốc-văn giỏi hay dở, đều không có đủ trọng khinh gì cho người học cả, nên đối với quốc-văn, học-trò không thiết học mà thầy giáo cũng không thiết dạy; cái chương-trình học quốc-văn ở các trường Pháp-Việt, nói không phải nói quá, thật là có cũng như không. Phàm đã gọi là học thì không luận là học cái gì, dù giản-dị đến đâu cũng phải có công luyện tập mới nên; quốc-văn tuy là thứ tiếng « mẹ đẻ », người bản-quốc ai bập bẹ biết nói thì nói được thứ tiếng ấy rồi, nhưng đem cái tiếng nói ấy mà ghép được cho thành vần, đặt được cho thành nghĩa thì cũng cần phải có thầy dạy, có sách học, có công nghiên-cứu giảng tập, chứ việc thiên-hạ không có cái lẻ không cấy mà gặt, không đi mà tới bao giờ: vả học gì cũng vậy, đã đặt ra trường học, lập thành lớp học, có chúng có bạn, có kẻ họ người kia thì cũng phải có cái nốt hơn thua, cái bằng khảo thí là những cái phương-pháp tưởng-lệ về sự học không có không nên; học-trò đi học phần nhiều là đương còn trẻ người non dạ, đã mấy ai có được cái chí tự quyết định lấy cái mục-đích sự học của mình, chẳng qua cũng là đua anh đua em, lo làm sao cho được điểm số hơn người, làm sao cho được văn bằng tốt-nghiệp; nay cái nốt hơn thua, cái bằng khảo thí đã không lấy quốc-văn làm trọng, mà ở trong trường thầy dạy không chuyên, sách học không sẵn, mấy ai chịu cố công cùng sức mà theo đuổi vào cái việc không ganh đua hơn kém, so-sánh giỏi dở được với ai. Ta cứ xét ngay mấy năm trước đặt ra cả kỳ thi tuyển-sinh, khóa-sinh bằng quốc-văn, cái bằng tuyển-sinh, khóa-sinh kể cũng chẳng có giá-trị gì bao nhiêu, mà học-trò nô nhau học quốc-văn, trong mấy năm bấy giờ quốc-văn thật là tấn-tới, mà nhờ cái học quốc-văn nó quả là thích-hợp với sự nhu-yếu trong xã-hội ta thật, những người học quốc-văn mà đến lấy được cái bằng tuyển-sinh khóa-sinh mấy năm trước, tuy quốc-văn chưa lấy vi làm khá mà cái trình độ giáo-dục coi có hơn các cậu tốt-nghiệp sơ-học bây giờ: xem thế thì biết cái phương-châm giáo-dục ở xã-hội ta thế nào cũng phải lấy quốc-văn cùng với Pháp-văn đều trọng, mà dã lấy quốc-văn làm trọng, thì nhất là được như lời tinh-nguyện của hội Khai-tri-tiến-đức, lấy quốc-văn dạy phổ-thông ở các trường Pháp-Việt, thì bằng sơ-học tốt-nghiệp bằng quốc-văn, không thi ở các trường Pháp-Việt cũng nên dạy thêm quốc-văn, cho những bài quốc-văn điểm-số cũng ngang bằng với Pháp-văn, hạch lên lớp, thi tốt-nghiệp cũng có một phần quan-trọng về quốc-văn hơn trước, như lời thỉnh-cầu của hội-viên tư-vấn, thì quốc-văn mới có người chịu học, có thầy chăm dạy, mà những tri-thức nhu-yếu ở xã-hội ta mới nhờ học quốc-văn mà học-trò được lãnh-thụ được đôi chút, mới không đến nỗi gây ra một hạng người đi học dở-dang dang-dở, Tây chẳng ra Tây mà ta chẳng ra ta, kể là một dấu người ở trong xã-hội Việt-Nam mà đối với lễ-giáo, chế-độ, tinh-tình, phong-tục của xã-hội Việt-Nam, mang-nhiên tỉnh không hiểu một thì gì cả, không làm sao lấy cái sở-học ấy mà sinh-hoạt thích-hợp được với xã-hội Việt-Nam, kết cục rồi đến ông dở ông, thằng dở thằng, học không hay mà cày cũng không biết, ăn vẫn phải ăn cơm Việt-Nam, uống vẫn phải uống nước Việt-Nam, vẫn làm một kỳ sinh ở trong xã-hội Việt-Nam mà giao-tế với người Việt-Nam không được, ứng phó với công việc hằng ngày ở Việt Nam không xong, trừ có một cách ăn bám cha mẹ vợ con, hiệt ra thì gạt của lừa người, tợn ra thì dấu trộm đuôi cướp, không còn có cái tư-cách gì đủ để mà tự-trị tự hoạt cả. Nếu sự học của người mình chẳng may mà lại đến cái kết-quả như thế thì chẳng là một điều rất nguy hiểm cho cả trên chính-phủ, dưới quốc-dân ta dư?

Ông giáo Sylvain là một nhà học-vấn và nhà giáo-dục từ danh ở Đại-pháp, trong một bài diễn thuyết ở nhà hội Khai-trí-tiến-đức, trả lời cái câu hỏi về sự giáo-dục ở nước ta, ông có đem cái tình hình nguy hiểm ở thuộc-địa Ấn-độ của Anh, vì người thổ-dân không học chữ bản-quốc mà gây nên trong xã-hội Ấn-độ có một hạng người lưng-lảo xấc-xược, hủy khí cả tôn-giáo, khinh miệt cả lễ-tục của bản-quốc mà chỉ học được cái bì-phu của Anh-văn, bình-đẳng lảo, tự-do cản, học rồi mà không đem cái sở-học xoay-xóa làm ăn được cái gì, bâu cả vào cái quĩ lương bổng ở các công-nha, chực bíu đấy làm cái sinh nhai ăn mặc, bảnh-bao, tiêu-sài rộng-rãi, chức việc ở các công-nha có hạn, không đủ mà dung dưỡng hàng cơ-man vạn mớ những loài rởm ăn ke, bấy giờ mưu sinh vô lộ, mới đâm ra oán-vọng chính-phủ mà thành ra cái phong-trào rối loạn lung tung; ấy cái kết-quả không học chữ bản-quốc làm cho xã-hội Ấn-độ có cái tình-hình nguy-hiểm, theo lời ông giáo Sylvain thuật lại đại-khái như thế: tưởng ta cũng nên xét kỹ tới cái vấn-đề học chữ bản-quốc ở nước ta mà dự phòng cho khỏi sảy ra có cái tình-hình nguy-hiểm ấy vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 5 Juillet 1924

Cuộc hội-nghị ở Londres nay mai

Trong bức thư của chánh-phủ Londres mời các nước đến hội-nghị, có nói mấy điều về cái chương-trình trong cuộc hội-nghị nay mai, nên quan Herriot có tuyên-bố rằng ông tự coi không phải bắt buộc theo các ý kiến ấy. Chánh-phủ Londres bèn đáp rằng các nước được mời đến hội-nghị không bị bắt buộc phải theo những ý kiến nói trong thư. Nay mai các đại-biểu đến hội-nghị được tự do bàn bạc.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 5 Juillet 1924

Tại hội-đồng các quan đại-sứ

Hội-đồng các quan đại-sứ đã ấn định xong lời lẽ bức thư đáp lại nước Đức. Hội-đồng ghi nhận rằng chánh-phủ Đức cam-đoan để cho Đồng-minh lại kiểm-duyệt quân-bị và định đến ngày 20 septembre thì cử các quan đi kiểm-duyệt, song không nói rằng đến ngày 30 septembre thì kiểm-duyệt xong. Song nếu nước Đức muốn cho đến ngày 30 septembre thì kiểm-duyệt xong, việc ấy là tùy ở nước Đức.

Việc nước Đức

Tòa án binh ở Dortmund kết án hai mươi người Đức về tội mộ ngầm lính cho các hội bí-mật. Bốn người phải ăn mười năm tội giam. Còn các người khác thì phải ăn một tháng rưỡi.

Hội đồng các hầu quốc nước Đức biểu đồng tình với chánh-phủ trung-ương về việc ứng-chuẩn cái chương-trình của hội-đồng giám định ủy-viên. Chỉ trừ hầu-quốc Mecklembourg là không biểu-đồng-tình mà thôi.

Việc nước Bỉ

Tiểu ban của thứ-dân nghị-viện nước Bỉ coi về việc ngoại-giao, biểu đồng tình với chánh-phủ về việc ưng chuẩn cái chương-trình của Hội-đồng ủy-viên giám-định.

NHẬT-BẢN VỚI TRUNG-HOA

Một tờ báo Trung-hoa có nói: Từ khi hai nghị-viện Hoa-kỳ ưng chuẩn bản luật hạn chế di-dân, và định đến ngày 1er juillet thì thi-hành, thì các báo Nhật phản đối nước Hoa-kỳ, rất là kịch liệt. Nhưng trong khi ấy nước Nhật lại ngăn cản bọn lao động Trung-hoa rất là nghiệt ngã.

Bọn lao-động Nhật ở Hoa-kỳ về nước có muốn sang làm ăn nữa, cũng còn có thể được, chứ như bọn lao-động Trung-hoa ở Nhật về nước trong khi động đất mới rồi, có muốn sang làm ăn ở Nhật nữa lại không được kia. Vì người Hoa-kỳ chỉ hạn chế bọn lao-động Nhật chứ người Nhật lại cấm hẳn bọn lao động Trung-hoa kia. Giá thử người Hoa-kỳ đãi người Nhật như người Nhật đãi người Trung-hoa chẳng biết người Nhật nghĩ sao?

VẦN UYÊN

Giăng đông

Ngẩm thấy giăng đông, lại phát phiền,
Màn mây u ám vẻ thuyền-quyên.
Rắp toan quét sạch tăng mây phủ,
Cho tỏ cùng giăng giãi sự duyên.

Phạm-đình-Bản

Mừng người bạn đồng canh

Nội ngoại đôi bên họp một nhà,
Ngày xuân ta kể sự tình ta.
Trăm năm cụ sống tôi còn sống,
Sáu chín tôi già cụ cũng già.
Mà rượu mà thơ chơi kẻo tục,
Chẳng chè chẳng chén cũng ra ma.
Câu thơ chúc thọ bao giờ hết.
Chén rượu mừng xuân rót mãi ra.

Mừng bạn khao thọ

Trăm năm thấm thoắt ở trên đời,
Mảnh thiếp mừng nhau mới sáu mươi
Tuổi vợ tuổi chồng trăm mấy lẻ,
Con giai con gái chục hai người,
Việc bày Lạc xã ran tay chiến.
Yến đặt Đào viên họp mặt chơi.
Có phúc có phần trời đã định,
Ai ơi muốn sự ở ông trời,

Dương-Tuân

Chiêm bao

Giấc mộng đêm qua giấc mộng gì,
Mà mình đã tỉnh lại hồng mê.
Trời Hồng đất Lạc ngờ nay lại,
Gió Á mưa Âu mặc kệ thì.
Ngoài cuộc đã xa ngày hỗ-độn,
Trong rừng nào tỉnh giấc bi-đi.
Con đường về mộng còn ghi đó.
Tương thức ai người với tớ đi?

Thức bạn ngủ trưa

Này này anh đã tỉnh hay chưa?
Người dậy sao mình cứ ngủ trơ?
Cảnh tượng vân-minh vừa gặp hội,
Giang san hoa đám mở bày giờ.
Tỉnh sao công-việc còn bừa bộn.
Nỡ để anh em đứng đợi chờ.
Thôi, dậy đi thôi đừng ngủ nữa,
Này này anh đã tỉnh hay chưa?

Cái chổi

Anh nghĩ như anh thật dại rồi,
Làm cho người sạch để mình hôi.
Ra tay giữa lúc phong-trần thế,
Đến hội thanh-minh một xó ngồi.

Con đom đóm

Trên cỏ giăng sao dưới cỏ đêm,
Lập lòe con đóm cũng loan chen.
Ba loài cỏ mục mà khoe sáng.
Chốc nhóe ra rồi chốc tối đen.

Con muỗi

Ngày lại đi đâu tối lại về,
Buồn cười con muỗi nhẹ nhen ghê.
Đã đem máu mủ người tiêu hết.
Còn nói « o » gì điếc lỗ tê!

Soi gương

Ở kia ai đó đứng trong gương,
Diện mục xem qua vẫn khác thường,
Ướm hỏi tình gì non nước cũ,
Hay cùng tớ một tấm lòng thương?

Minh-phương, Ng-như-Cương.

Dư luận

Cách ăn mặc của ta nên thế nào là phải?

Nghĩ như nước mình ngày nay, cả quốc-dân ai cũng hớn hở là bốn phương phẳng-lặng ba kinh vững-vàng, dân ta được nhàn-lai vô-sự bắt chung-đụng! Thật là, « vô lo vô lự », thưởng cứ việc cơm ăn cho phỉnh bụng các, rượu uống cho lượt cành tre, còn cần gì phải lo nghĩ cho nhọc lòng. Cảnh-tượng như vậy mà các ngài lại chưa lấy làm đủ sung-sướng, lại còn băn-khoăn lo nghĩ đến « cái ăn cái mặc » của người mình thì thật là một sự đáng khen các ngài hay lo thật!

Tục ngữ có câu: *Có bột gột nên hồ, có thóc bóc ra gạo.* Muốn có gạo có hồ phải có thóc có bột, muốn có quần tốt áo đẹp tất phải có sợi xong, tơ son, dệt khéo, rồi ra muốn ngả màu gì mà chẳng được, nung hiềm vì kỹ-nghệ nước mình đã có gì đâu; vẫn lề lối cũ: sồi, lụa, the, lượt, dày thì dày thật, bền thì bền thật, nhưng mặc vào thì đen sùi đen sũi như người qui-quốc để tang, hễ-dễ đã mấy người công-nhận cho thế là đẹp. Muốn sang tất phải có đồ ngoại-hóa, mà cái tiếng-xảo của đồ ngoại-hóa đối với nội-hóa thì thật là một vực một trời, cái tinh hiếu kỳ của người mình, người ngoài họ đã đỏ xét được thì thật là một cái cơ hội tốt cho họ vô cùng. Nay xứ Bắc mới sản-xuất ra được hai thứ sa La và Linh Bưởi dùng làm áo mặc được, nhưng thứ hàng đó chỉ những hạng kiết-cấu dùng đến mà thôi, sản-xuất chẳng mấy mà tiêu-thụ cũng không nhiều là bởi các ông kỹ-sư mới của mình đã chịu lưu-tâm đến đâu! Hình-cảnh thế mà các ngài đã vội hô-hào cải-lương y-phục, bỉ với người Tàu, trông người sao chẳng nghĩ đến ta, có phải cái « sang » của mình từ đầu chí chân là của ngoại-hóa cả, gấy người mà nửa cũng người cả không? Vậy thì cái *mốt* của ta ngày nay muốn cho hợp thời xin các ngài cứ nói quách nên dùng hàng tàu hay tây?! Chứ còn phải bàn gì nữa!

Đã đành rằng y-phục của ta ngày nay ai cũng biết là lười-bướt lắm, ăn mặc như thế trông không mạnh-mẽ cứng-cáp ... song, phải biểu rằng cái tinh-thần đã cường-cường thì tự khắc nó có thể làm cho người mạnh-dũng, ta thử giở tự-vị tây về lối ý phục thì đủ biết nước Pháp cũng trải qua một thời-kỳ lười-bướt như ta; thế mà trình-độ tiến-hóa xét ra càng cao bao nhiêu thì lối ý-phục càng đổi bấy nhiêu, ta trông hình-thức của người ta, ta muốn bắt-chước, giá ta xét về tinh-thần của người ta mà biết bắt-chước muốn cũng được như người thì hay cho nước biết là dường nào!

Mà nói cho thật thì ta cũng chẳng cần phải quan-sát đâu xa, như người mình ăn mặc mươi mươi lăm năm về trước lười-bướt là chừng nào, mà cái lười-bướt ấy người nhà-quê còn giữ đó; nay ta đã đổi ngẫn khỏi đầu gối thì đủ biết cái trình-độ tiến-hóa của ta có tiến, nhưng tiến chậm là cũng bởi trí-não ta còn chậm, tiến một cách tuần-tự theo với trí-não của mình. Thôi! quốc-dân ta đừng lo nghĩ đến « cái ăn cái mặc » thì ngõ hầu về đường trí-thức mới có cơ phát đạt được.

Lê-Xuân

Lấy mẫu đất để hóa phân nên làm thế nào?

Nhà nông-học quan-sát kỹ-lưỡng ruộng đất càng cày cối mọc ở đấy, có thể biết đại-để cái đất ấy xấu tốt thế nào, nhưng tất phải dùng cách hóa-phân mới biết rõ các chất lập thành đất mỗi thứ có bao nhiêu, và muốn cho đất được đủ chất, thì phải thêm các chất vào mỗi thứ là bao nhiêu.

Về việc ấy, cái tính-chất của đất về đường vật-lý học cũng cần phải biết như tính-chất về đường hóa-học. Vì vậy muốn phân tách một cách hoàn-hảo, thì phải phân-tách cả về đường vật lý học lẫn về đường hóa-học.

Những điều quan-sát cày cối mà biết được, sẽ dùng để chứng thêm cho những điều xét được trong việc phân-tách ở phòng thí-nghiệm.

Sau đây thuật cái cách của hội-đồng coi các trại thí-nghiệm ở nước Pháp khuyến nên dùng mà lấy mẫu đất để thí-nghiệm. Mỗi khu đất, lấy một cái mẫu riêng mà lấy như sau này:

Trong khu đất mian muốn xét, phải chọn lấy mấy chỗ trông cái tạng đất đúng với cái tạng đồ đồng của toàn khu. Những khu đất to mà trông nó giống nhau, mà cày đi cày lại đã lâu thì cứ mỗi hectare lấy một hoặc hai chỗ là đủ. Những khu nhỏ thì lấy nhiều chỗ hơn. Những đất chưa giồng giọt gì, hoặc bỏ hoang đã lâu, không cày bừa mấy thì phải lấy nhiều chỗ hơn.

Lấy đất thì lấy vào những buổi giải tạnh ráo, chọn lúc đất khô, song nếu đất là đất sét, cũng chờ để khô quá, đất là đất cát, thì nên lấy lúc hơi ẩm.

Lấy đất vào lúc đã gặt rồi và chưa bón thì hơn.

Khi đến các chỗ định lấy đất, phải có một người mang theo một cái mai thực sắc, một cái xe hoặc một cái túi dày.

Dẫy mặt đất đi mà bỏ lớt cỏ, lá cùng các thứ. Mặt đất phẳng rồi, thì đào xuống một cái hố rộng độ 0m50 ay 0m60 mà sâu bằng cái lưỡi mai, ng là sâu bằng chỗ lưỡi cày ăn xuống. Nhặt hết đất ở hố lấy ra, cho trong hố sạch sẽ. Thành hố phải lấy cho thẳng, nhất là cái thành về đằng sắp lấy đất làm mẫu.

Đoạn dùng cái mai mà cắt lấy một tầng đất vuông bề ngang và bề cao thì bằng bề ngang và bề cao cái hố. Đất cái lưỡi mai thẳng vào chỗ góc thành hố, rồi đâm thẳng cái lưỡi mai xuống. Còn mặt thứ tư về tầng đất cũng cắt như thế. Lấy tầng đất ấy ra mà bỏ vào cái xe hay cái túi mang theo.

Nếu tầng đất bị vỡ, thì nhặt lấy những miếng sun trong hố cả ra hòn đá cũng nhặt lấy.

Nếu trong trong tầng đất có những vật ở dưới đất, không phải về các chất đất ruộng ấy có thì bỏ cả tầng đất ấy, mà đào chỗ gần đấy lấy tầng khác.

Các chỗ khác cũng làm như thế, lấy được bao nhiêu mẫu cho lẫn cả vào với nhau.

Lấy đất ở cả các nơi xong rồi, thì đổ cả vào một cái sàn lát xi-măng hay lát gạch sạch sẽ, hoặc là một cái chiếu, một mảnh vải, hoặc một cái túi, không rây những chất có thể lẫn vào đất được.

Lấy tay mà bóp đất vụn ra, chớ dùng đồ đạc gì khác, vì đá và cát trong đất mẫu to nhỏ thế nào phải cứ để nguyên.

Sau trộn lẫn lộn cho thật đều, phải giữ chớ ném mạnh, cũng chớ đánh đống lên mà cái thành đốc quá, vì nếu làm thế thì những thứ to và nặng rơi cả xuống dưới, mà những chất nhẹ thì lại cả lên trên.

Trộn kỹ rồi, thì lấy từ hai đến năm cân tây mà để trong một cái túi. Đó là cái mẫu đất. Cái mẫu ấy gián giấy đề chữ ở trong và ở ngoài cho cẩn thận, rồi gởi đến nhà hóa-học.

Các chỗ khác muốn xem chất đất cũng làm như thế.

Hai khu đất khác nhau, mà lấy một cái mẫu đồ đồng thì không ích lợi gì, vì đến lúc phân hóa đất xấu thành ra tốt, mà đất tốt thành ra xấu.

Lắm khi cũng nên biết cái tạng ở lớp dưới tốt xấu thế nào. Cũng lấy mẫu như thế, nhưng trước khi lấy đất mẫu, phải khoét lớp trên đi, mà khoét rộng một thước vuông, một lớp sâu độ 30 phân, nghĩa là hết chỗ đất bị lưỡi cày ăn đến.

Giồng giọt nhiều thứ, cần biết lớp đất dưới nhất là giồng những thứ rễ ăn sâu, mà giồng mỗi nơi.

Xem lớp đất dưới, thì biết có nên tháo nước đi, có nên bớt tát nước, bớt bón, có nên cày sâu để trộn đất ở dưới lên không, hay là chỉ trộn ở trên nông cho đất nó lên mà thôi, v. v.

Đất ruộng ở Đông-pháp nên phân-hóa cho nhiều. Nhưng muốn phân-hóa cho tiện việc so sánh, tất phải có các nhà hóa-học dùng phương pháp giống nhau mới được. Thực thế, phân-hóa về đường canh-nông, không phải vụ lấy biết hẳn tạng đất

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

nguyên thế nào đâu, nhưng chỉ vụ biết cái số tỉ-lượng các chất có thể tiêu hóa đi được. Vậy thế mà cái độ tiêu hóa của các chất chẳng qua là theo ý riêng mà ấn định, cái độ ấy thì tùy theo cái số tỉ-lượng mà thay đổi n lên lắm.

Phòng thí-nghiệm của n à nước ở Hà-nội coi về các việc khảo nghiệm và phân tách về nông-phố và kỹ-nghệ, dùng các phương-pháp hiện dùng tại các trại thí nghiệm nông-phố ở bên Pháp. Giá tiền thu về các việc phân-hóa rất hạ, tính ra không đủ tiền mua các chất để thí-nghiệm, khiến các tư-gia giống giọt và các sở chỉ tiêu các tỉnh có thể nhờ phòng ấy thí-nghiệm cho được.

THI BẰNG SƠ-HỌC PHÁP-VIỆT

Như lời bản-báo đã hứa trước, ngày 5 juillet vừa rồi là vừa hết hạn ngày bản-báo nhận các thư từ của các cô các cậu trúng tuyển bằng Sơ-học Pháp-Việt năm nay ở các nơi mà trước tên đăng sai, xin cải-chính lại.

Vậy bản-báo đã lục xét kỹ-càng các giấy xin cải chính so với cái danh-sách lấy ngoài nha Học-chính Bắc-kỳ, nay cải chính lại như sau này :

Hà-nội

Cô *Phan*-thị-Bình cải chính lại là *Phạm*-thị-Bình.

Ng-thị-*Chức* cải chính lại là Ng-thị-*Chắc*.

Vũ-thị-*Bó* cải chính lại là Vũ-thị-*Bơ*.

Ng-thị-*Nhật* cải chính lại là Ng-thị-*Nhất*.

Phạm-thị-Trang cải chính lại là *Phan*-thị-Trang.

Ng thị-*Thanh* cải chính lại là Ng-thị-*Thành*.

Ng-thị-*Vân* cải chính lại là Ng-thị-*Vân*, và cô *Bùi-tử-Lan*, có *Nguyễn-minh-Lộc* ở nữ - ban, trước đặt lầm vào nam-ban.

Cậu *Phạm*-hữu-Chân cải chính lại là *Phan*-hữu-Chân.

Ng-hữu-*Dụng* cải chính lại là Ng-hữu-*Dung*.

Phạm-xuân-Đồng cải chính lại là *Phan*-xuân-Đồng.

Ng-*đình*-Đức cải chính lại là Ng-*vinh*-Đức.

Đặng-đình-Hòa cải chính lại là *Đặng-văn*-Hòa.

Ng-*văn*-Hiền cải chính lại là Ng-*liễn*-Hiền.

Ng-khắc-*Nhượng* cải chính lại là Ng-khắc-*Nhương*.

Đỗ-văn-*Tích* cải chính lại là Đỗ-văn-*Tiếp*.

Vũ-*đình*-*Tứ* cải chính lại là Vũ-đình-*Tự*.

Ng-*đình*-Trung cải chính lại là Ng-*địch*-Trung, và cậu Ng-văn-Nghĩa, Trần-văn-Tụy có đỗ mà trước bỏ sót chưa đăng tên.

Hải phòng

Cậu Ng-tiến-Lộc, Nguyễn-v-Thành có đỗ mà trước bỏ sót chưa đăng tên.

Nam-định

Cậu *Phạm*-văn-Thảo cải chính lại là *Phan*-văn-Hảo.

Bùi-đình-Thuần cải chính lại là Bùi-đình-*Thuần*.

Việt-trì

Cậu Hoàng-*hinh*-Kiến cải chính lại là Hoàng-*minh*-Kiến.

Bắp-cầu

Cậu *Hà*-duy-Đản cải chính lại là *Họ*-duy-Đản.

Ng-văn-*Nhượng* cải chính lại là Nguyễn-*Nhường*.

Lạng-sơn

Cậu *Phở*-văn Quang cải chính lại là *Phó*-văn-Quang.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 30 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ ba 8 Juillet 1924
S. Elisabeth

Âm-lịch

Mồng 7 tháng sáu năm Giáp-tí
Ngày Mậu tí
Hành Hỏa Sao Dục Trực Chấp
KỴ Thụ-điền, Vấn-bốc.
NGHI : Tế-tự, Mộc-dục. Loát-đầu Tài-y, Giải-trừ, Bộ-trộc.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		9 $ 40
— nhì	—	8 90
— ba.	—	8 25
Thóc.	—	5 40
Bắp ngô.	—	5 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 6 Juillet 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 15 và 10 f. 28 kể từ ngày 7 này.

Bà lớn Toàn-quyền đi nghỉ mát. — Merlin phu-nhân cùng với công tử đã đi Đa-lạt chiều thứ bảy mới rồi.

Quan Toàn-quyền thì chừng đến ngày 20 juillet sẽ vào Saigon.

Quan Thống-sứ Monguillot về Pháp. M. Monguillot Thống-sứ hạng nhất ngạch Đông-pháp sung Tổng-sứ Bắc-kỳ nay có đi công-cán tại Pháp khảo sát về việc tổ chức các nông-phố ngân hàng về sau này sẽ đặt ra một ngân-hàng như thế tại Bắc-kỳ.

M. Poulin là hành-chính quan hạng nhất ngạch Đông-pháp, sung Giám-đốc các việc chính trị tại Bắc-kỳ nay được quyền Thống-sứ Bắc-kỳ kể từ ngày quan Tổng-sứ Monguillot khởi ành đi công-cán tại P. áp.

Quan Thống-sứ Monguillot và Nghị-viện tư vấn Bắc kỳ. — Mười giờ sáng hôm qua, quan Thống-sứ Monguillot tiếp đãi các ông nghị-viện và mấy ông nghị-viên hội-đồng Tư vấn Bắc kỳ. Các ông đến thay mặt cả nghị-viện và dân Bắc-kỳ tỏ lòng kính mến quan Thống-sứ và kính chúc ngài thượng-lộ bình an. Quan Thống-sứ Monguillot tiếp đãi các ông rất là ân cần và ngài lại có nói rằng ngài về mẫu-quốc chỉ nghỉ-ngơi mấy tháng rồi tháng-ba tây sang năm lại sang.

Các ông nghị-viên, mà chắc là cả bình-dân bản-xứ, ai nghe thấy điều ấy cũng lấy làm mừng rỡ, vì quan Thống-sứ Monguillot là một nhà đại-danh trong chính-giới ở Đông-pháp này, trước khi nhận chức Thống sứ Bắc kỳ thì ngài đã từng lĩnh chức phó Toàn-quyền và quyền Toàn-quyền Đông pháp. Ngài thực có lòng quảng đại, muốn mở mang và mong mỏi cho dân bản xứ được man tiến-hóa.

Trong khoảng có mấy năm làm thủ hiến xứ Bắc-kỳ ma ngài đã làm được biết bao nhiêu là việc lợi ích cho dân : nào cải-lương hương-chính, nào dựng sở chỉ thu cho các làng, nào chỉnh đốn việc quản-trị ở các hương thôn. Ngài lại thi-hành dân-luật và chia ra tòa-án quản hành pháp và tư-pháp, vân vân ; nếu ngài về nghỉ rõ lại sang trị nhậm xứ ta thì chẳng những công việc ngài đã gây nên được thi-hành trót lọt mà dân bản xứ lại còn mong nhờ được nhiều sự lợi ích lắm nữa.

Hội-đồng Tư-vấn tái-cử.

Hội chợ Hanoi

Các gian hàng hàng bắt đầu **cho thuê** từ 1er Juillet 1924.

NHÀ CHỢP BÓNG PALACE

Chương-trình từ ngày thứ tư 2 đến ngày thứ bảy 5 Juillet 1924

BRYANT WASHBURN
trong tích
MỘT CHUYỆN TÌNH CỜ Ở LONDRES
Cảm-tình hài-kịch chia làm 5 phần

Từ ngày chủ nhật 6 đến ngày thứ ba 8 Juillet 1924

CÁC CHUYỆN BÍ MẬT TRONG RỪNG RẬM
Là một tấn-kịch phiêu-lưu rất cảm động
Hồi thứ 5 và thứ 6

Đại thi-sĩ Rabindranatu Tagore sắp tới Đông-pháp. — Có tin rằng Bắc-sĩ Rabindranath Tagore là một nhà đại thi sĩ Ấn-độ nổi tiếng khắp thế-giới và hoàn-cầu đều kính phục hiện đã đi tàu *Sawa-Maru* tới Hương-cảng từ đầu tháng nay.

Hiện người Ấn-độ ở Nam-kỳ đang sửa soạn việc nghênh-tiếp tiên-sinh cho xứng đáng với một nhà đại thi-sĩ của thế-giới. Không rõ tiên-sinh có cho ta cái vinh-hạnh lớn mà ghé vào đất Bắc ta vai ngày chăng. Từ Hương-cảng đi Nam-kỳ và sang Xiêm-la và Java thì bác-sĩ Rabindranatu Tagore sẽ đi với ông Andrews là một người bạn thân của tiên sinh.

Các báo quan Tây ở đây được tin tiên-sinh sắp qua Đông-pháp phần nhiều đều tỏ lòng hoan-nghênh lắm, vì một nhà đại thiết nhu tiên-sinh chẳng những là của bản của một nước Ấn-độ mà lại là của báu chung của khắp tế-giới nữa.

Về vang thay những nước đã sản xuất được những nhà thi-sĩ khiến cho hoàn cầu đều kính phục như vậy.

Bệnh tình quan đại-úy Bernard. — Quan đại-úy Bernard đã bỏ hôm thứ bảy 5 juillet vừa rồi thì lấy ra được một mảnh tạc-đạn to bằng quả noisette lớn (quả chân tử) lọt sâu vào tận đầu xương cánh tay.

Bệnh trạng của đại-úy nay đã khá lắm. Còn ba vết thương khác tuy nay đã đang lên da.

Chương-trình hội 14 juillet. Chương-trình hội 14 juillet nay đã nhất định như sau này :

13 juillet

18 giờ : Một hồi đại-bác 21 phát.
21 giờ : Rước đèn và rước sư-tử.
22 giờ : Chớp bóng giữa trời, ở trước cửa nhà hát Tây.

14 juillet

6 giờ : Một hồi đại-bác 21 phát.
7 giờ : Điểm binh.
8 giờ 30 : Leo cột mỡ tại vườn hoa Cửa Nam, bờ hồ và Chợ hôm.
Thi xe sắt, xe cao-su, xe đạp.
16 giờ : Bơi chải ở hồ Hoàn-kiếm.
Thi đánh quần ở sau nhà hát Tây.
Cờ người ở vườn hoa đường Thành.
21 giờ : Thắp đèn ở đền Ngọc sơn và chung quanh hồ Hoàn-kiếm, đốt tuốc xanh đỏ.
Thi thuyền.

Muốn bán các đồ đạc : tủ sách, bàn ghế bày bằng ấn, buồng khách, tủ sắt « Verstaen » văn văn.

Hỏi tại số 34, đường Henri Rivière, Hanoi.

THI BẰNG SƠ-HỌC

Tôi có lời cảm ơn ông Nguyễn-huy-Xương đã đăng báo mách bảo con ai đi thi bằng sơ-học muốn đỗ sức nên ăn cao lắt ở hiệu QUẾ-LÂM, *số 42, phố Phúc-kiến, Hanoi, là một hiệu chuyên bán sâm quế thục cao gia dụng và các thứ hoàn tán thuốc gia truyền ; tôi theo lời ông mua cho cháu ăn thì quả thấy lại sức, nhờ trời đã thi đỗ ; rất cảm ơn ông.*

NGUYỄN-VĂN-SĨ tại-cảo

Cuộc đấu-xảo mĩ-nghệ của hội Khai-trí tiến-đức. — Cuộc đấu-xảo mĩ-nghệ của hội Khai-trí tiến đức đến ngày 23 novembre 1924 sẽ bắt đầu mở tại nhà công quán của hội. Cuộc đấu xảo này có lẽ thu tập được hết những đồ mĩ-thuật của Bắc-kỳ. Các nhà mĩ thuật, các nhà thủ công bất cứ là nghề gì cũng có thể gửi đồ lại đấu được.

Những đồ gửi đấu sẽ nhận từ ngày 1er novembre 1924 trở đi.

Việc nhận những đồ được dự đấu thì sẽ do một ban của Hội-đồng tổ-chức định.

Trước khi bắt cuộc đấu-xảo thì những đồ khéo sẽ được thưởng và sẽ có một cái thẻ con buộc để công-chúng biết.

Các nhà mĩ-thuật và thủ-công ta nên châm-chước những điều sau này mà làm, là vừa theo những lề thói cũ của ta xưa nay đã chế-tạo ra biết bao nhiêu đồ rất đẹp, lại vừa chế-tạo đồ của mình thế nào cho thích hợp với sự sinh-hoạt đời nay, nghĩa là những đồ làm thì hình thể phải hợp cách, phải đặc-biệt và trang-sức phải điều hòa.

Vậy các nhà ai nấy nên sửa soạn mà dự vào công cuộc này vì nghệ mĩ-thuật và sự thịnh-vượng chung của nước cũng như sự thịnh-vượng riêng của các nhà đều nhờ về cuộc đấu-xảo này cả.

Nếu nhờ về những cuộc đấu-xảo này cùng cái trí ganh đua bởi cuộc đấu-xảo gây ra, mà mĩ-thuật của ta lại chấn thịnh thêm lên, thì ta có thể mong rằng chẳng bao lâu sẽ hàng xuất-cảng sẽ được nhiều lắm, chẳng những ở bên Viễn-đông này mà thôi, mà lại sang cả Âu-châu nữa, vì hiện nay ở Âu-châu sự hâm chuộng đồ mĩ-thuật Á-đông mỗi ngày mỗi thấy mạnh thêm nhiều.

Ta nên rõ rằng cái công gắng sức của các nhà thủ-công ta trong mấy năm nay xem ra tân nát đi ít nhiều và bị nhiều lẽ tương phản nhau nó làm cho mất hết, vậy thì trước khi khởi sự, cần phải bàn bạc kỹ và phải theo một qui cũ nhất định mới được.

Bởi vậy mà năm nay trong hội-đồng tổ-chức có đặt ra một ban tiếp ứng, các nhà mĩ-thuật và thủ-công có ai cần hỏi ban đ ều gì thì cứ lại mà hỏi, ban tiếp ứng sẵn lòng chỉ giùm. Và có ai xin thì Hội-đồng tổ-chức cũng cử các viên hội trong ban tiếp ứng đến tận xưởng làm mà bảo ban cho. Vậy các nhà làm đồ đấu xảo tưởng nên đưa trình ban tiếp ứng những cái kiểu mẫu mình định ra làm sao.

Cuộc đấu xảo sẽ chia ra mấy khu sau này :

A. — *Nghệ kiến trúc*

1· Các công trình lối cổ : Vẽ phác, hoặc nặn khắc ra một cái kiểu nhỏ, hoặc vẽ thủy mạc, hoặc chụp ảnh.

2· Các nhà lối mới : Chế tạo các nhà kim thời mà theo lối kiến trúc của bản xứ (kiểu thi).

B. — *Nghệ sơn, nghệ chạm, nghệ khác*

C. — *Các mĩ-nghệ trang sức*

1 Nghệ gỗ : Đồ gỗ, đồ chạm, đồ sơn, đồ khảm.

2· Nghệ kim loại : Đồng thiếc, sắt, tam khí, đồ vàng bạc.

3. Đồ gốm, đồ sứ, đồ sành, đồ đất nung.

4· Đồ đá xanh, đá hoa.

5· Đồ sơ , những bàn con, đa sơn, đồ mồi, ngà, sừng.

6 Đồ dệt, gấm dệt, đồ thêu, đồ đăng ten.

7· Đồ giấy : Giấy sơn, tranh, quạt.

8· Đồ đan, đồ cói, đồ mây.

Thi thư-ký tập sự. — Kỳ thi thư ký tập sự tại các tòa sứ theo như nghị định ngày 13 juin 1922 thì đến ngày 10 juillet 1924 nà , hồi 8 giờ sáng sẽ bắt đầu thi tại Hà-nội.

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate amoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.
HIỆN CÓ BÁN TẠI :
NHÀ BA CHUÔNG
(Hiệu Bào-chế MONTÈS)
HANOI

Cần dùng một người bếp thực giỏi biết nấu bếp tây, và phải có giấy chứng-chỉ tốt (bon certificat) — Hỏi tại M. Janvier à l'Ecole des Enfants métis, Rue Delorme, Hanoi.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Việc ghen tuông. — Mme Thị-Thân bị thưa việc lăng mạ cô Mỹ ở phố bàng Nón về việc ghen tuông được tha.

Ỷ thế bắt nạt. — Tên Vũ-văn-Quý cậy thế làm thư-ký sở cảm Phúc-yên tự tiện bắt giam một người tên là An là việc bảo đã nói ký tòa án trước, thì nay tòa phạt 16 quan và phải bồi 5 đồng cho người bị giam.

Cướp giật hay là vu vạ ? — Đào-văn-Phương làm thợ bạc ở phố Mã-may bị thưa rằng một hôm vào hồi 9 giờ đêm đến hàng nhà một người tên là Hoàng-v-Mẫn bán đồ vàng bạc ở phố hàng Gai nói là có khách muốn mua hai đôi xuyến vàng. Người chủ hàng đưa xem rồi Đào-văn-Phương nói xin cầm về để cho khách xem, người chủ hàng bảo phải gửi tiền thì mới cho cầm đi, khi người chủ hàng cất xuyến đi thì tên Đào-văn-Phương lấy tay đập ngay cái kính ở giá hàng vỡ ra rồi cướp hai đôi xuyến chạy, chủ hàng đuổi theo không bắt được, khi thuê xe đi trình Cẩm thì Đào-v-Phương cùng đảng đón đường đánh. Bên bị khai là nguyên trước có làm thợ ở hàng ấy được ít lâu vì chủ cay nghiệt không làm nữa, hôm ấy nghe thấy người ở nhà trong yến có vào hỏi thăm, đến lúc ra không chào người bán hàng bạc là chủ cũ, thì người chủ cũ lấy điều làm tức giận, liền cầm roi cá-vạt vụt theo một cái. Vì thấy mình bị đánh lại cho nên chủ cũ đập kính ra vu là cướp giật. Tòa hoãn đến kỳ sau để luật-sư đôi bên cãi rồi mới nghị án.

Bội tín. — Trần-đình-Tí làm nghề nhận 18 đồng bạc của một người đàn bà tên là Thị-Tú bán hàng để đi mua bông hộ, sau tiêu hết tiền, trốn tránh không chịu trả mà cũng không mua bông trả. Một hôm người đàn bà đi đường bắt gặp nắm lấy, tên ấy lại còn đánh chục giật trốn. Tòa phạt tên ấy 6 tháng tù.

Làm phosphate giả. — Nguyễn-văn-Tuệ cu ly ở Bắc-giang làm *phosphate* giả bán cho những người làm ruộng. Sau có người mách cho công-ty bán thứ bón ruộng ấy cho người đến khám rồi trình quan sở tại bắt. Tòa phạt 1 tháng tù và 100 quan.

Em chồng đánh chị dâu. M. Ng-đình Nghi, thư-ký, ở chung với anh và chị dâu, một hôm chị dâu sai đứa đẩy tớ của M. Nguyễn-đình-Nghi đi dọn dẹp. Đứa đẩy tớ không làm, bị người chị dâu chửi mắng thì nó xúc xiểm chủ nó để sinh sự đánh chị dâu.

Hôm nay vì người chị dâu xin thôi không kiện nữa, cho nên tòa phạt có 16 quan ăn treo.

Ngạch y tế. — M. Sonn thầy thuốc thì sai hạng ba nay, được nghỉ già hạn một năm không lương kể từ ngày 10 février 1924 để du học tại Pháp.

Ai muốn ứng tuyển vào các ngạch binh. — Hiện tại Sở mộ binh Saigon có thiếu mấy chân thư ký và ở ngạch tàu-bay Đông-pháp thì thiếu những chân hội-họa (vẽ vẽ) và chụp ảnh. Ai muốn xin cũng được, nhưng phải mạnh khỏe và tuổi phải từ 20 đến 30. Những người tình nguyện phải thân hành đến xin quan ba Chánh sở mộ binh ở Hanoi, phố Cửa-đông (rue Maréchal Joffre) ngày nào cũng được, từ 7 đến 8 giờ sáng. Những người ở tỉnh không nên gửi đơn bay giấy đến vì rằng ai cũng phải thân hành đến sở mộ binh để quan ba sát hạch.

Trường Kỹ-nghệ thực-hành. — Các học-sinh trường Kỹ-nghệ thực-hành có tên sau này đều trúng tuyển trong kỳ thi bằng tốt-nghiệp vừa rồi.

Ban Hội họa

Cậu Phạm-v-Kế, Nguyễn-văn-Huy Ng-xuân-Phương, Hoàng-xuân-Lợi, Trần-tấn-Lộc, Nguyễn-Chương, Trần-huy-Bá.

Ban cơ-khí

Cậu Hoàng-v-Siu, Nguyễn-v-Mục Ng-văn-Duyên.

Ban làm đồ gỗ

Cậu Lê-văn-Sự, Hoàng văn-Chúc, Lê-đương-Nghi.

Ban làm đồ đục chạm

Cậu Ng-văn-Nhung, Lê-ngọc-Anh, Đặng-quang-Hòe, Ng-v-Hinh.

Ban làm đồ nặn

Cậu Bùi-nguyên-Cục, Ng-văn-Lễ, Phạm-v-Ba, Phan-trọng Cầu, Đinh-quang-Đào.

Ngạch quan lại. — Lã-văn-Hinh, tri-châu hạng nhất, trước tri-châu ở châu Văn-bàn (Yên-bái), nay hết hạn nghỉ phép về nhà lĩnh lương sự tại tòa nhì phủ Thống-sứ.

M. Ng-ái-Liên, hậu bổ Hải-dương, đổi đi Tuyên quang, thay M. Trần-v-Tô ; thông-phán đổi đi Hưng-yên.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thự độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tenis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, hà-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : GIÁ 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIẤY NÓI SỐ 236
3016.

BÁN HẠ GIÁ
Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói.	0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói.	0 . 10

Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàu kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0 . 2
3017

Ngạch Học-chính. — Các viên giáo-học tập sự có tên sau này đều được thăng giáo-học thực-thụ hạng tám, kể từ ngày 1er juillet 1924 trở đi :

MM. Ng-văn-Phúc, Ng-đ-Quang, Vũ-v Nhân, Ngô-văn-Giáo, Cao-đắc-Tiêu.

Mlle Bùi-thị-Nam, nguyên học-sinh trường nữ sư-phạm, giáo học tập-sự, nay được thăng giáo-học hạng tám, kể từ ngày 27 Juin 1924 trở đi.

Mme Phan-thị-Tín và Mlle Phạm-thị-Lý, trợ-giáo tập-sự được thăng trợ-giáo thực-thụ hạng tám kể từ ngày 1er juillet 1924 trở đi.

Quan Độc-tơ Bi-cơ-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh xốt thường cảm và nga nước, các bệnh lậu, giang-mai, tử, đau mắt, các chứng cái trẻ con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi (ông nói 314).
Quan Độc-tơ có cả nhà cho người đi đâu, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 3007

AI MUỐN LẤY THÊM ĐẤT BÊN THẤP
TRONG NGÀY 14 JUILLET

Công ty Điện khí Đông pháp có lời đề các mua điện biết rằng số đèn của các công sở lấy để thắp trong ngày 14 Juillet này hiện đã nhiều lắm, vậy nhà nào muốn lấy thêm đèn điện, mà nói sau ngày 10 Juillet 1924 thì sức máy của công ty có giờ vì sức máy của công ty có giờ hạn.

* Muốn lấy thêm bao nhiêu đèn [illegible]

Mất trộm. — Ng-thị-Cá, tìm kim-hoàn nhà ở hàng Quạt số 38 trình rằng bị kẻ cắp lấy trộm mất mấy cái đồ vàng bạc giá ước trăm đồng.

Mất đồng hồ. — Cô Fau'ereau nhà ở hàng Bông thợ nhuộm số 23 có trình bản-báo mất trong quãng từ đường cái quan đến đường Bonnal một cái đồng hồ vàng đeo tay. G á 600 quan.

Xe thồ tả. Số xe thồ tả tiêu tụy mà sở Cẩm đã bắt được ngày hôm qua là 31 cái. Như vậy là không có ngày nào là không bắt được ít ra là vài chục cái.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội Trí-tri. — Hội-đồng Trị-sự hội Trí-tri đã định đến ngày chủ-nhật 27 Juillet này đúng 8 giờ sáng sẽ làm lễ phát phần thưởng cho học trò tại nhà hội quán, phố Đường-cát, số 114, có quan Đốc-lý Haiphong làm chủ-tọa.

Vậy đến ngày giờ ấy xin kính mời các ông hội-viên, các bực thân-hào trong thành-phố, cùng các nhà có con cháu đi học tại trường, đến dự lễ cho đông để thêm phần long trọng.

Hội Trí-tri

PHÚ-THỌ

Dịch trâu bò. — Tại địa-hạt làng Trương-xá, tổng ấy, huyện Cẩm-khê có dịch trâu bò.

VIỆC KINH-ĐÔ

Dự cho các quan văn, võ về hưu. — Đến hạn mà về hưu, là cái hoàn-phúc của các người làm quan trong khi văn-niên ; thăng hàm cho về yên nghỉ, là cái hậu điển của triều-đình ưu-đãi kẻ lão-thần, vì rằng khi thiếu-tráng đã có công-lao với nhà nước, thì đến khi già yếu nên cho hưởng sự vinh-sang và an-dật, cho nên từ xưa đến nay ai cũng lấy sự trí-sĩ làm vinh, mà nhà nước cũng không nỡ trái lòng của các người, là có đó.

Thị lang tham-tá các vụ Hoàng-hữu-Cân ; Bình-thuận bố chánh-sứ Đinh-xuân-Trạc ; Thái-thường tự-khanh-lãnh tư-nghiệp trường Quốc-tử-giám Ng-khoa-Đạm ; Hưởng-lộ tự-khanh lãnh Thừa-thiên-phủ Ng-tuấn-Tài ; Lãnh-binh tỉnh Quảng-bình Lê-chí-Huy ; các viên ấy năm nay đều đã tới lệ hưu. Trẫm nghĩ các viên ấy làm việc đã lâu năm cũng có công lao, nay đến kỳ hưu thì nên cho hưởng ân mới, để làm vinh cái vẫn cảnh của các viên ấy.

Vậy Hoàng-hữu-Cân, Đinh-xuân-Trạc và Nguyễn-k oa-Đạm đều cho thăng thọ hàm Tham-tri ; Ng-tư-Tài chuẩn cho t iệt thọ phó-t ưa. Lê-chí-Huy chuẩn cho thăng thọ phó đề đốc ; đều cho đổi tân-hàm hội-quán mà hưu-trí.

(Xem t . . thứ ba, c)[illegible]

TIỂU THUYẾT
BA NGƯỜI NGỰ-LÂM PHÁO-THỦ
(Lịch-sử nước Pháp)
Soạn-giả : Alexandre DUMAS
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Mỗi tập (32 trang) 0 $ 15 (tiền cước 0 $ 06)
Toàn bộ (24 tập) 3.00 (tiền cước 0.35)
Ai mua xin gửi thư và mandat cho :
M. BÙI-XUÂN-THÂNH
Quản-lý nhà in Trung-Bắc-Tân-Văn
61-63, Rue du Coton, 61-63
HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)



ĐỒNG-HỒ
BẢO TAY MẠ VÀNG
máy mỏ-neo, 15 chân-kính
Mặt có kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A PERROUD (Nhà xanh)
39, Phủ Pual Be... — HANOI
2020



Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da

Thuốc thoa Cadum dùng để thoa xức cho hết ngứa và khi da phỏng sưng ứng đỏ rần lên. Nhờ thuốc ấy, mà cả vạng con người đặng yên giấc, ngủ ngon, khỏi đau nhứt bị các chứng bịnh ngoài da, nào là sai-suộng, nổi mụt, nổi nhọt, nổi phong, trầy-trụa, có lát, tróc da tróc vẩy, vân, vân.

Các ông các bà nhớ đặng ngày nào thì mua ngày nấy cho có một hộp thuốc đó, hoi tiệm bán thuốc quen của các ông các bà.

Việc Nam-kỳ

CẦN-THƠ

Lại một cái thảm-kịch nữa! Con dâu đâm bố chồng và em chồng!

– Cũng một tỉnh này mà chỉ trong vòng một tháng nay xảy luôn ra hai cái thảm kịch, ai nghe đến cũng phải sởn ốc rùng mình. Bữa trước thì là cái thảm-kịch *con rể giết bố mẹ vợ và vợ*! bữa nay lại tiếp luôn cái thảm kịch mà có thể đặng đối với chuyện ấy là *con dâu đâm bố chồng và em chồng*. Số là tên Phạm-văn-Phu ở làng Thanh-lợi lấy người cùng làng là Trần-thị-Liễn làm vợ đã được ba năm nay, vợ chồng vẫn ăn ở hòa-thuận cùng nhau đã sinh được một đứa con trai lên hai tuổi.

Cách mấy tháng nay không hiểu vì cớ chi mà vợ chồng lại ra chiều bất hòa, hằng ngày cứ rầy rà nhau hoài. Mới đây tên Phu lại có ý nghi cho vợ có tư tình với một người hàng xóm, tức mình mà đem vợ sang giao giải bố mẹ vợ.

Bố vợ tưởng lâu ngày nó đem vợ con sang thăm, nên có ý vui mừng. Nàng thị Liễn ở đến nay đã hơn

(Xem trang thứ tư).

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen
của HOÀNG-THƯỢNG



Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những bình lạ, làm trò-trưởi cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

號正泰金
茶名子獅

Thưa các ngài,

Chúng tôi mới ra tại Haiphong, Hanoi, hai cửa hàng đều được các ông bà có lòng quý hóa chiếu-cố cho nhiều, lấy làm đa tạ lắm.

Nay bản chủ nhân tựa lòng quý hóa mà hết sức kể cứu về các thứ trà lại thật là tươi có các hiệu khác, không giám nói lấy hay, xin mua về thử, so sánh thì đủ rõ là các hiệu khác còn kém xa.

HAIPHONG: Số nhà 149, Phố Khách, Téléphone 272.

HANOI. Số nhà 3, Phố hàng N..ng, Téléphone 480

2tm

HIỆU
MINH-DƯỠNG
MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC
của Bông pháp Tân-thiệu công-ty
HÃN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ GÀ
Giấy phố hàng Gai số 82

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montès nhượng hiệu Bào chế của ông cho ông Bomart, bào-chế sinh-viên hạng nhất rất cao đẳng học đường Paris đã mới năm nay. Ông Bomart từ trông coi lấy việc chế thuốc và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận như về thế mà hiệu bào-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi gì, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Vậy hưu bổng chuẩn cho sở quan cứu cấp.

Các người hãy kính chịu sưng quang, chớ có quên lòng ưu-ái để khỏi phụ lòng thể-thần của trẫm.

Đến như lãnh Đà-lạt phó quản-đạo Ng-văn-Dung chuẩn y dụ-chuẩn ngày tháng giêng năm nay mà thương-hành.

Khâm thử

Quan-lại Thăng-thưởng.

Văn-ban :

MM. Phạm-Liệu, lại-bộ tham tri giả t ượng thự hàm; Ng.-đăng-Tam, sung cơ-mật viện tham-tá; Bửu-Tạch, lễ-bộ tham-tri, đều chuẩn cho thăng thự thượng-thư, nhưng sung-lãnh; Phạm Hàn, thự tham tri sung-lý các-vụ, chuẩn cho th ết thọ tham-tri, nhưng sung-lý các-vụ; Hồ-phú-Viên, tuần vũ hàm làm việc Bắc-bộ, chuẩn cho cải-thọ tham-tri sung-lý các-vụ; Nguyễn-thúc-Dinh, hữu thiên phủ phủ-doãn, chuẩn cho cải-thọ Binh-thuận tỉnh bố-chánh-sứ; Thái-văn-Toàn, Cựu-tuần-vũ lãnh Quảng-nam tỉnh bố-chánh sứ, chuẩn cho lấy hàm hàm điệu ấn Thừa-thiên, phủ-doãn; Ng-văn-Hoành, Quảng-nam tỉnh án sát, chuẩn cho thăng lãnh bố-chánh sứ tỉnh ấy; Lê-trung-Khoản, hưởng-lộ tự-khanh lãnh Hà-tĩnh tỉnh án-sát sứ, chuẩn cho lấy bản-hàm cải Thừa thiên phủ phủ-thừa; Võ-văn-Chất, quang lộc tự-khanh sung Hồ bộ tạm-phái, chuẩn cho cải thọ Hà-tĩnh tỉnh án-sát sứ; Ưng-Chuẩn Hưởng lộ tự-khanh tả-lý hình-bộ, chuẩn cho lấy bản hàm bố-lãnh Quảng-nam tỉnh án-sát sứ; Ưng Bình, Hưởng-lộ tự-khanh lãnh Quảng-bình tỉnh án-sát sứ chuẩn cho thiệt thọ án-sát sứ tỉnh ấy; Nguyễn-khắc-Niêm, Hưởng-lộ tự-khanh lãnh Anh-sơn phủ tri-phủ, chuẩn cho lấy bản hàm điện-lãnh Quốc-tử-giám tư nghiệp; Hưởng-Kiên, thị giảng-học-sĩ lãnh tiủ-bộ phủ-sứ, chuẩn cho thăng-thọ thi-độc-học-sĩ, nhưng lãn ; Ng-hữu-Lữ, hưởng-lộ tự-khanh, lãnh hộ bộ lang-trung, chuẩn cho lấy bản hàm tả-lý hình-bộ sự vụ; Ng-cao-Tiêu; hưởng-lộ tự-thừa-khanh lãnh Nội-các thị-tọc, chuẩn cho gia ân thăng thọ quảng-lộc-tự-thiếu-khanh thăm tá các-vụ;

MM. Lê-văn-Doãn, hưởng-lộ-tự-khanh lãnh Thái-y-viện ngự-y, chuẩn thăng thọ quang-lộc tự-thừa khanh, nhưng lãnh; Tôn-thất-Lâm, hưởng-lộ-tự-khanh, lãnh Hàm-thuận phủ tri-phủ chuẩn cho lấy bản hàm bổ-lãnh Lâm-viên tin Dalat thành-phố phó quản-đạo; Trần-đình-Châu, Quang-lộc-tự thiếu-khanh lãnh Hình-bộ tự-viên-ngoại cho thăng thọ hưởng-lộ-tự khanh nhưng lãnh; Lê-Tấn, t.-j-độc-học-sĩ lãnh Tả-ký đạo ngự-sử, chuẩn cho cải tạo hưởng-lộ-tự-khanh nhưng lãnh; Hồ-đắc-Ứng, thị giảng, sung ngự tiền thông-sự sở thự ký chuẩn cho thăng cải hưởng-lộ-tự-t.iểu khanh nhưng-sung.

Võ ban :

MM. Nguyễn-văn-Hy, thự phó đề-đốc lãnh Quảng-nam lãnh-binh, chuẩn cho thực thọ phó đề-đốc nhưng lãnh; Trần-thánh-Tính, phó vệ-úy chuẩn cho cải thọ Quảng bình tỉnh phó lãnh-binh.

Cùng các viên làm việc có lao cần-chuẩn thưởng cho các hạng huy chương như sau này :

Ngũ hạng gia-thiện-long bội-tinh :

M. Phan-Quang, Hộ-bộ t.i-lang.

Nhị hạng kim-khanh :

M Ưng-Bang, Công-bộ thị-lang

Tam hạng kim-khánh :

MM. Nguyễn-bá-Trác, tả-lý học-bộ; Ngô-đình Khôi lãnh Bình định tỉnh bố chánh sứ; Võ-đình Luân, Khánh-hòa tỉnh án-sát sứ; Lê-trung-Khoản, lãnh Thừa-thiên phủ phủ-thừa; Ưng-Đàm, thự hữu-tử vệ chưởng-vệ; Đoàn-văn-Giáo, Thừa-thiên phủ lãnh binh; Đỗ-văn-Tá lãnh hộ-lăng vệ lãnh-binh.

Nhị hạng kim-tiền :

MM. Ng-văn-Đàm, tham-tri bộ bộ; Ưng-Đồng, Phủ-yên tỉnh bố-chánh sứ.

Tam hạng kim-tiền :

M. Nguyễn-Thâm, tam ngự-sử.

Giết con mộc-tinh — Ở làng Phương-giang huyện Hương-thủy có nhà người học-trò kia ở gần bờ sông. Sông ấy có bến ngay sau vườn, thường ngày vợ con người học-trò ấy nâng tấm giặt và rửa ráy ở đó.

Đối ngay với bến ấy ở bên kia sông có cái gốc cây rụi năm ngã bên bờ hình giống như người đứng giang hai tay vậy.

Người ta tánh hay chuộng điều dị đoan thì lâu nay đã có kẻ qua người lại, hoặc là kẻ bán buôn, hoặc là người hành lý, cắm hương treo hoa ở đó, thì gốc cây tự nhiên mà thành ra một vật linh hiển, thì ấu chi kẻ sợ người kiêng. Một hôm người vợ anh học-trò ở bên kia sông buổi tối nhân khi trời nồng nực vào khoảng 10 giờ tối ra bến rửa mình, khi đang kỳ dức thì có người đứng sau ôm choàng ngang lưng, chị ta dựt mình ngó lại thì vẳng vẳng có ấu cả, chạy thẳng về nhà, từ đó thì phát điên, ấu tham nói của làm cho trong nhà điên đảo lên cả, chạy thầy chạy thuốc đã khắp nơi mà chẳng có công hiệu.

Mãi sau có ông thầy bói nói rằng người đàn-bà ấy mắc phải con mộc-tinh nó quấy nhiều muốn được yên lành thì phải cúng vái vị mộc tinh sẽ lành.

Anh học trò nghe lời ông thầy bói liền xin ông viết rõ tên hiệu mộc-tinh ấy để về cúng đảo.

Ông thầy viết xong vào mảnh giấy anh ta liền tới nơi gốc cây rụi ấy rồi kêu tên mộc-tinh mà bảo rằng: vợ tao vốn là một người vợ có đức hạnh và trinh chánh chẳng có điều gì đâm tà; còn như mày là một loài cỏ mọc sao dám tự xưng là yêu tinh đem dến quấy nhiễu một người trinh chánh, tội ấy người sống còn chẳng dung, nếu p am phải ắt là bị gông đóng trong mang, bị tù bị tội, còn như mày nếu phạm phải thì tự tao giết mày chẳng cần phải đem đến đâu cả. Nói xong, tay hạ rìu xuống chặt, c ặt một hồi cái cây ngã rồi lấy dây cột vào gốc kéo về nhà, cưa ra từng khúc rồi kêu người vợ ra bảo rằng: này dây là con mộc-tinh nó đã quấy mày làm cho đau ốm đ ến cuống bấy l.u nay, nay tao đã bắt được nó chém đầu và phân thây và đem làm củi chụm, nói xong thì biểu thầy tớ đem bửa nhỏ làm củi nấu cơm ăn, từ đó thì bịnh điên tiệt dứt.

Anh học-trò này vốn một người có can đảm và chính trực, vì dị đoan mà mắc b nh thì dùng lẽ dị đoan mà trị, thật ra người thời trị lý đặng khen, nên anh ta chẳng cưa mất cái cây đ thì trưởng còn biết bao là kẻ bị quấy nhiễu, tư anh ta trừ được ái hại ấy, thì được lắm người kính-phục mà cho rằng ông « Trương-đạo-Lăng » là sanh vậy.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12
Ai ở xa xin viết thư nể cho
ông Bùi-xuân-Thanh
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

HÁT TUỒNG CẢI LƯƠNG

Đến tối thứ sáu 11 tháng 7 tây này mới quý khách đến Sán-nhiên-đài xem diễn tuồng cải-lương.

NGHĨA-NỮ TẨM PHU

Chuyện một người đàn-bà có nghĩa đi tìm chồng bị mưu gian thuốc độc chết, nhờ có hai cây cỏ làm chứng, quan xử ra án.

Bản-hội đã diễn qua ba lần Chèo-cải-lương (Một-trận-cười) hay thế nào, lý thú thế nào, tưởng các ngài cũng đã biết cho rồi.

Đến thứ sáu này xin hiến các ngài « tuồng cải-lương » mới quý khách đến bình phẩm cho.

Hát toàn các giọng ca lý, ngâm thơ, bình bản, tứ-đại-oán, hát bông lơn, vân vân.

Xin lấy vé trước từ tối thứ năm.

Tối thứ hai 7 Juillet 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
KHÓ SẠCH RÁCH THƠM
Tích thứ hai :
PHÀN-LÊ-HOA LOẠN
ĐÀO CHÂU-GIAI

Tối thứ ba 8 Juillet 1924
THỔ CÔNG CỨU BỆNH

Lòng kính cẩn lượng nhân hiền,
Đem cân trọng chữ khinh tiền dạy con
Mong mở mắt mới vuông tròn,
Nhà sư vua bếp hãy còn thiêng thay

Vở hát « MỘT TRẬN CƯỜI » bán tại Sán-nhiên-đài và nhà in Mạc-đình-Tư cùng các cửa hàng sách, giá 2 hào một quyển.

Ngày mùng 7 tháng năm, hiến-binh Khâm-đình thứ ba, tòa Nội các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã tặng ngự dùng qua rất hay, đáng nên giá thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chẩ-ông để lô t anh-giá.

Khâm thử.

欽此 示領經酒劑內大初七月五年三
賞用可藥顏貴甘兩半金陳系翁關

Rượu này đã kể-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư và báo này.

88 70

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

... Nay tôi muốn gả tiện-nữ cho tiên-sinh, để tiên-sinh cứ ở đây mà ăn học. Trước là tiện-nữ được đẹp phận, sau là tiên-sinh cũng được yên sở, không đến nỗi nay đó mai đây. Tiên-sinh cứ việc nấu sử nung kinh, chờ đến khoa thi, để lập công-danh mà báo cái thù trước, chẳng hay tiên-sinh nghĩ thế nào?

Nàng *Huệ-lan* nghe thấy thân-phụ hứa lời gả mình cho *Lâm-húc* thì ngẫm-nghĩ mừng thầm: nếu vậy trời cũng chiều người, nhưng chẳng biết chàng trả lời thế nào, ấu là ta phải lắng tai nghe thử!

Bỗng nghe t ếng *Lâm-húc* nói :

— *Diêu* tiên-s nh ơi! Tiên-sinh thật có lòng quá thương, n ưng-vợ tao-khang của tôi, trước đã định có nơi rồi. Việc ấy tiên-sinh biết cả, bây giờ tiên-sinh dạy thế thì tôi biết nói thế nào!

Nàng *Huệ-lan* nghe nói, có ý không bằng lòng. Bỗng lại thấy *Diêu-ha-phong* nói :

— Người ta ở đời, các cung *Thế, Lợi, Tử, Lộc* đều hội cả trời tự-nhiên. Khi tôi ở *Dương-châu*, xem tướng tiên-sinh, đã đoán trước rằng sau này tiên-sinh sẽ có 5,6 vị phu-nhân. Nay tôi thấy tiên-sinh lưu lạc tới đây, vậy tôi muốn được sum-họp một nhà, hà tất hiếc sinh lại cầu-nệ như thế!

Lâm-húc cúi đầu ngẫm nghĩ: Ta nay lưu lạc tới đây, người thân-thuộc chẳng có ai cả. Nếu ta ưng-thuận thì sẽ được chỗ nương-tựa mà ăn học, không lo ngại gì.

Chàng liền nói :

— Còn hiềm một nỗi tôi lưu-lạc tới đây, không lo được sinh-kim, biết làm thế nào?

Diêu-ha-phong nói :

— Tôi đây cũng chẳng làm gì có của hồi-môn!

Lâm húc nói :

— Nếu vậy thì xin nhạc-phụ ngồi cho tiện tế lạy.

Nàng *Huệ-lan* đứng trong phòng, nghe tiếng *Lâm-húc* gọi *Diêu-ha-phong* bằng n ạc-phụ thì nghĩ thầm mừng-rỡ xiết bao, vội-vàng chạy đi chỗ khác.

Lâm-húc lạy xong, *Diêu-hạ-phong* tức-khắc mở lịch ra xem thì cách ít lâu nữa đã được ngày « Ngọc-đường đại-cát » mới định đến ngày hôm ấy cho *Lâm-húc* cùng nàng *Huệ-lan* làm lễ hợp-cẩn.

Lâm-húc cáo-từ lui ra. Thời giờ thấm thoắt, đã đến ngày hôm ấy. *Lâm-húc* cùng nàng *Huệ-lan* trước lạy thiên địa, sau lạy *Diêu-ha-phong*, rồi vào động-phòng uống rượu hợp cẩn. Vợ chồng hòa-thuận, cả nước đương vui. Từ đó trở đi, *Lâm-húc* được yên lòng mà đọc sách.

Lại nói chuyện *Hoa-hữu-linh* ngày nào cũng đi tìm con gái cho *Thâm-nghĩa phương*. Hôm ấy vừa đi đến cửa nhà *Diêu ha-phong*, nghe tiếng đọc sách, mới nghĩ thầm rằng : quái lạ! Trong nhà ông thầy tướng này sao lại có người học-trò chăm học như thế.

Hoa-hữu-linh ghé mắt nhìn thì bỗng trông thấy có một người con gái rất xinh đẹp đứng ở bên cửa, lộ một nửa mình ra ngoài.

Người con gái ấy hỏi chàng đọc sách kia rằng :

Pan quân có muốn uống nước trà không?

Hoa hữu-linh nghĩ thầm : Thế mà bấy lâu ta cứ đi tìm những đâu, ai ngờ ở đây lại có một người tuyệt-sắc nữ-tử! *Hoa-hữu-linh* nghĩ vậy, lại nhìn xem chàng đọc sách kia là người thế nào.

Hoa-hữu-linh vừa ghé nhìn thì bỗng kinh-ngạc mà nghĩ thầm rằng : Ô-hay! Ngờ là ai! Chẳng hóa ra chàng *Phùng-hức*! khi trước chàng phải đi đầy ra huyện *Đào nguyên*, *Hoa* công-tử nhà ta sai *Lý-khôn* đi đón đường để giết chết, cớ sao bây giờ chàng lại ở đây! Nếu vậy thì tất chàng trốn thoát trong khi đi đường. Bây giờ ta về bảo *Thâm-nghĩa-phương* đi tố-giác với quan huyện *Sơn-dương* để bắt chàng tống giam, rồi sau sẽ đem người vợ về *Thâm* tướng-phủ. Việc này ta có một cái công rất to!

Hoa-hữu-linh vừa toan quay về thì bỗng lại nghĩ thầm rằng : Không được! Không được! Thế ngộ quan huyện *Sơn dương* hỏi tự ai biết được chàng là một tên tội-phạm thì có phải thành ra lại động đến ta không. Khi ta đối chất, tất phải khai là thư-đồng trong *Hoa* tướng-phủ, còn ra thể-diện nào. Bây giờ ta biết chàng, mà chàng không biết ta là ai, ấu là ta cứ làm thinh, giả cách vào xem tướng, rồi tùy cơ ứng-biến.

Hoa-hữu-linh nghĩ vậy, mới lên tiếng bước vào mà hỏi rằng :

— *Diêu* tiên-sinh có nhà không?

Nàng *Huệ-lan* trông thấy có người lạ đến, liền quay trở vào. *Lâm-húc* mới *Hoa-hữu-linh* ngồi. *Hoa-hữu-linh* nói :

— Tôi nghe tiên-sinh đây xem tướng hay lắm, vậy đến để nhờ người xem giúp cho.

Lâm-húc nói :

— Hôm nay nhạc-phụ tôi đi vắng, xin ngài để đến hôm khác.

Hoa-hữu-linh nói :

— Thế ra *Diêu* tiên-sinh tức là nhạc-phụ ngài đây! Tôi xin hỏi ngài tôn-tính đại danh là gì?

Lâm-húc đáp rằng :

— Tôi họ *Lâm* tên *Húc*!

Hoa-hữu-linh nói :

— Tôi nghe tiếng ngài nói, hình như không phải là người ở đây.

Lâm-húc nói :

— Tôi nguyên là người *Vũ-lâm*!

Nói xong, lại hỏi :

— Chẳng hay tôn-tính đại-danh người là gì?

Hoa-hữu-linh nói :

— Tôi nguyên họ *Hoa*. Người bản-xứ đây! Tôi xem ngài đây chăm đọc sách lắm, nhưng lệnh-nhạc ở đây, tôn-khách ra vào tấp-nập, không phải là nơi đọc sách. Giá-sử ngài tìm chỗ ngồi dạy học, một là sẵn có tương ăn, hai là được nơi tĩnh-mịch mà đọc sách vậy.

Lâm húc nói :

— Năm nay tôi hãy tạm ở đây, rồi qua đầu sang năm, tôi cũng phải tìm nơi dạy học.

Hoa-hữu-linh nói :

— Tôi có một nhà xa-t ản, đang muốn tìm ông thầy hay chữ, để ngồi dạy hai đứa trẻ, mà tìm mãi chưa được. Nếu ngài chịu ngồi dạy học thì tôi xin hết sức tiến-cử, mỗi năm lương bổng độ 200 lang. N ầy là một nhà danh-giá trong thành này, con quan *hầm* tướng công đương triều bây giờ. Ngài có bằng lòng thì tôi sẽ bảo người ta ngày mai đến đón.

Lâm-húc nói :

— Để đợi khi nhạc-phụ tôi về, tôi sẽ thương-nghị.

Hoa hữu-linh đứng dậy cáo-từ lui ra. *Lâm-húc* tiễn ra đến cửa ngoài. Buổi chiều hôm ấy, *Diêu-hạ-phong* về, *Lâm-húc* thuật chuyện cho nghe.

Diêu-hạ-phong nói :

— Nếu vậy cũng hay!

Nàng *Huệ-lan* nói

Trước hết hãy nên dò-la xem có phải là nhà lương-thiện hay không mới được!

Lâm-húc nói :

— Hẵn mới dạy học thì ta ngồi, chứ ta có định thông-gia với hắn đâu mà phải dò-la cho kỹ.

Lại nói chuyện *Hoa-hữu-linh* về đến tướng-phủ. *Thâm-nghĩa-phương* trách rằng :

Tôi nhờ đại-huynh tìm cho tôi một người con gái thật đẹp, mà t bấy đến nay, vẫn chưa thấy tin-tức gì.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

một tháng, bỗ mẹ nó thấy ở lân giục bảo phải về nhà chồng làm ăn. Thị Liễn mới nói rõ cái cớ vì vợ chồng bất hòa nên không muốn về. Nhưng cha nó không nghe, lập tức đưa con về giả nhà chồng. Khi đưa về thì người bỗ chồng và chồng nó không nhận, rồi hai bên cò rẫy rà nhau. Nhưng cha thị Liễn bảo con cứ phải ở nhà chồng không được đi đâu và không được về nhà mình, rồi bỏ đó đi về. Nhưng người bỗ chồng lại bắt chồng nó phải đem ghe chở sang giao giả lập tức.

Cách vài ngày sau, thị Liễn vì bỗ mẹ đẻ nó mắng chửi, nên nó lại phải lủi thủi về nhà chồng. Nhưng mới vào đến cửa thì bỗ chồng xua đuổi không cho vào, lại sai đứa con gái là Phạm-thị-Tiết ra nhiếc mắng và lôi bỏ ra. Trong lúc thị Liễn bị xua đuổi ấy nỗi hung lên cầm ngay con dao têm trầu ở bàn đâm tị Tiết một nhát vào bụng lòi ruột ra. Người bỗ chồng thấy vậy chạy lại định trói thì lại bị thị Liễn đâm luôn một nhát vào bụng cũng lòi ruột nặng quá, mang vào nhà thương được mấy hôm thì chết, còn thị Tiết vì vết thương nhẹ nên có thể cứu được. Ngay lúc đó xóm làng đã đến bắt thị Liễn đem giải, hiện nay đã tống giam.

Vợ chồng bất hòa với nhau cũng là chuyện thường có, nếu đến nỗi không thể thương yêu nhau được thì có phép bỏ nhau, đến đứt tình ân ái là hết, sao nhà này đến nỗi chỉ vì chuyện thế mà sinh ra cái thảm họa dường kia, thì thực là một điều đại biến trong đạo thường vậy; nay cứ bình tĩnh mà xét, thì kẻ hãn-phụ kia cố nhiên là có tội, nhưng người bỗ chồng cũng vì chút vụng suy, con sâu kia mình xéo lắm nó cũng phải quằy, trong khi thị Liễn nó vẹ, không tìm cách xử trí ra sao, lại xua đuổi làm cho nó quá nỗi nên mới khiến cho đứa dâu hung ngược ấy ra tay độc địa gớm ghê.

Đứa hãn-phụ ấy không hay tòa xét xử thế nào cho đáng tội.

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Vị thuốc kiến hiệu

1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn**, *thuốc này các vị thiếu-niên đã nhiễm Ngải độc dụng, vì nó chẳng những là trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1 p. 00.*

2) **Thuốc-ho**, *ho hàn, ho nhiệt đều hợp dụng, ho nặng đến đâu, uống già nửa chai nhẹ ngay lập tức, mỗi lọ 0 p 30.*

3) **Thuốc lị**, *bệnh lị thì lâm thứ, có đỏ, có trắng, hoặc vàng, hoặc huyết, hễ không có thiếu phát ỷ trị, thực dễ hai người, thứ thuốc này có thể trị các chứng lị, mỗi chai 0 p. 30.*

4) **Thuốc cam trẻ nhất kiến hiệu**, *thuốc này trẻ thèm ăn lắm, mà trị mọi chứng cam, mỗi lọ 0 p. 10.*

Trong hiệu lúc nào cũng có thầy thuốc nên hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Quí khách ở xa, từ 1 p. trở lên mấy gửi, và cho xin tiền trước mỗi đồng thêm 0 p. 20.

SIOU-HANG-LAM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra chóng mặt, hoa mắt, ù tai, nhức đầu, mất ngủ, hồi hộp, hay quên, chân tay tê dại, kinh-nguyệt không đều, đàn bà có thai hay sinh ra đau bụng, đẻ khó, sau khi đẻ ra ít sữa, hoặc không có sữa, thì nên dùng thuốc này rất hay.

Thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết
MÁU HO

Bệnh hen
Dùng thuốc nước và viên thuốc bột của ESPIC
Hộp 1f.25 một hộp. Bán tại tất cả các hàng Bào-chế và tại phố St-Lazare, số 35, Paris
Nơi nhận khó bị J. ESPIC ở mọi đều thích.

INJECTION PEYRARD D'ALGER
Thuốc thực hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiện-nghiệm hơn các thứ
ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU LẬU
mới 5, hay 10 hôm rứt.
Trong 2/2 người
Á Hợp dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người
Có thơ tới phúc-trình ở Algers
BẢN TẠI SỞ SPECIALITÉS PEYRARD
46, Rue de Sèvres, PARIS
và cùng các nhà thuốc có danh

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh; như nhức đầu, đầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc :

PILULES DEHAUT

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, it lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá là cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tranh sự biến động ấy xin chực tiếp qua bọ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU
số 16 phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 73, phố hàng Trống Namdinh
Kính cáo

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Người bị bệnh giập và bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình mệt nhọc mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh thì nhẹ thì mỏ-hôi, yếu đuối đi, đánh trống ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng đau mình, khó thở, mặt nhọc lạ thường.

Chân nuyết kém đi, thế thì nên bổ ngay vào cho chân huyết những chất đã hư đi trong khi ốm tật; có làm sao như thế mà dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì không còn gì để khỏi hơn nữa.

Uống thuốc ấy hễ đến da giầy thì tan ngay không sợ ngày hôm gì cả. Chỉ trong vài tôm lại thấy khỏe mạnh như thường; những người cho bị bệnh giập mới khỏi yếu đuối, đau lưng, đau mình, đau độ giầy, hay đánh trống ngực mà dùng thuốc này thì thấy khoan khoái lạ lùng. Chỉ uống độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này thì lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hãng bào-chế lớn đều có bán cả.

2656

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn thận nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gan yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán : 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giới mới nóng bức này, người ta hay sinh ra bệnh xấu máu, cùng nhiều chứng ở dấy mà ra nữa.

Thuốc Hemostyl Roussel có màu ngựa trời, lấy trong lúc ngựa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải lao lực nặng mới khỏi, uống thuốc :

Hémostyl Roussel
AMPOULES

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
68, Rue des Cantonnais, 68
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vải nhiễu, hàng vải nhiễu, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có các thứ hàng to Bắc-kỳ như the nguyên, thanh, the, hồng, quế, vân sắn, sa, sương, Saigon như Bình, Hà, vân vân.
Nay một vì có các mới, lạng thêm, nhiều đơn đề với mặt rộng 2m8. Những hàng này xưa nhiều lắm, cho không bán lẻ mà không có mẫu gửi đi xét tính, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.
Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà xem, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch
YU-WO-TSEONG

2616

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.



MỚI SANG NHIỀU

Chục xe — Nam hoa — Vòng hành
Vải cả-quảng lợp mui — Cao-xu hơm và Cao-xu đặc, vân vân...

Hỏi giá tại Bản-hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS
7, Boulevard Rollillat, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
(HIỆU GÓ-ĐA CŨ)
RUE PAUL BERT, HANOI

"LUXOR"



Đàn xe-đạp, thân đèn bằng đồng mạ kền. Trên có máy vặn cái chiếu sáng mạ kền, mặt kính phồng. Rất tốt, rất bền.

Mỗi cái : 45 fr., gởi recommandé

BOITE POSTALE N° 40

ĐỒNG-HỒ BÁO THỨC



Giá bán 3$00 cả cước

Bảo hành máy chạy 3 năm

Bán tại hiệu : LY-SENG-BAO, 42, Phố hàng Bồ, Hanoi 2052

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酣補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚食者咽每吉咽沒喉國欺咽補

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
2609 *31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi*

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Nếu được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Các mua phải mỗi ngày 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đúng 30 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ đỡ ra mấy xu và tuổi làm nên giàu có được).

Nộp tiền lần đầu được ngay cái vé số, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được dự, nhờ thế đã đông hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được, tính người có 16. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn từ 100 đến 500 nhỏ đều một 1.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc chắn và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

126 lô	500.000 quan		253 lô	8.000 quan	
127 lô	250.000 —		1.266 lô	2.000 —	
253 lô	100.000 —		12.650 lô	1.000 —	
253 lô	10.000 —		1.737.692 lô	400 —	

Có vé được dự cần nhất rất số mới cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi.

Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái số các số trúng số, mà không phải giá tiền. Mỗi lô có bao nhiêu tiền được tính hết. Các số giao cho người mua đúng với các vé đã được số, người mua vé lúc nào muốn xem cũng được, đúng như bản luật riêng ngày 12 Mars 1909. Điều luật ấy giữ kết một quyền chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, chỉ gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paperi, MARSEILLE (France)

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN NHỰT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)

6 trương

GIÁ BÁN BÁO :

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

Imprimerie du Trung-bắc Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN